

Mål C-197/23**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande i enlighet med artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

24 mars 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Sąd Apelacyjny w Warszawie (Polen)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

28 april 2022

Klagande:

S. S.A.

Motpart:

C. sp. z o.o.

Saken i målet vid den nationella domstolen

Överklagande av en dom från förstainstansrätten, varigenom den talan om betalning av 4 572 648, 00 zloty jämte ränta som S. S.A. väckt mot C. sp. z o.o. med stöd av artikel 15.1 punkt 4 i ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej (lagen om illojal konkurrens av den 16 april 1993) ogillades.

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning av artiklarna 2, 6.1, 6.3 och artikel 19.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, i förening med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Tolkningsfrågorna har ställts i enlighet med artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF).

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

1. Ska artiklarna 2, 6.1, 6.3 och 19.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, i förening med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de

grundläggande rättigheterna, tolkas så, att en domstol i första instans i en medlemsstat i Europeiska unionen inte kan anses vara en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag och som säkerställer ett effektivt domstolsskydd, då dess dömande sammansättning utgörs av en ensamdomare som tilldelats målet i uppenbar strid mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar?

2. Ska artiklarna 2, 6.1, 6.3 och 19.1 andra stycket fördraget om Europeiska unionen, i förening med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, tolkas så, att de utgör hinder för en tillämpning av en sådan bestämmelse i nationell rätt som artikel 55§ 4 andra meningen i ustawa z 27 lipca 2001 – Prawo o ustroju sądów powszechnych (lag om allmänna domstolar av den 27 juli 2001) (konsoliderad version, Dz.U. 2020, position 2072, i dess ändrade lydelse), i förening med artikel 8 i ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw z 20 grudnia 2019 (lag om ändring av lagen om allmänna domstolars organisation, lagen om Högsta domstolen och vissa andra lagar av den 20 december 2019) (Dz.U. 2020, position 190), i den mån de förbjuder domstolen i andra instans att, i enlighet med artikel 379.4 i ustawa z 17 listopada 1964 - Kodeks postępowania cywilnego (civilprocesslagen av den 17 november 1964) (konsoliderad version, Dz. U., 2021, position 1805, i dess ändrade lydelse) ogiltigförklara ett förfarande vid en nationell domstol i första instans i ett mål som anhängiggjorts vid denna domstol på grund av att den dömande sammansättningen i denna domstol strider mot lagen, att domstolen har en olämplig sammansättning eller att en person som saknar befogenhet eller behörighet att döma ingår, som en rättslig sanktion för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd när en domare tilldelats målet i uppenbar strid mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar?

Anförda unionsbestämmelser

Fördraget om Europeiska unionen, artiklarna 2, 6.1, 6.3 och 19.1 andra stycket

Fördraget om Europeiska unionen: artikel 267

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna: artikel 47

Anförda nationella bestämmelser

Ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (lag av den 16 april 1993 om otillbörlig konkurrens (konsoliderad version Dz.U. 2022, position 1233): artikel 15.1 punkt 4

Ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (civilprocesslagen av den 17 november 1964) (konsoliderad version, Dz. U., 2021, position 1805, i dess ändrade lydelse, nedan kallad civilprocesslagen): artikel 47 § 1, artikel 59,

artikel 232 andra meningen, artikel 323, artikel 378 § 1, artikel 379 punkt 4, artikel 386

Enligt artikel 379 punkt 4 i civilprocesslagen till vilken det hänvisas i den andra tolkningsfrågan är "[f]örfarandet ... ogiltigt om sammansättningen av den domstol där målet är anhängigt strider mot lagstadgade föreskrifter eller om en jävig domare har deltagit i prövningen av målet"

Ustawa z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (lagen om de allmänna domstolars organisation av den 27 juli 2001) (konsoliderad version Dz.U. 2020, position 2072, i dess ändrade lydelse, nedan kallad „u.s.p.”): artikel 45, artikel 47a, artikel 47b, artikel 55 § 4

I artikel 55 § 4 u.s.p., till vilken det hänvisas i den andra tolkningsfrågan, föreskrivs att "Domare får döma i alla mål på anställningsorten och på andra domstolar i de fall som definieras i lag (domarens befogenhet). Bestämmelserna om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar begränsar inte en domares befogenheter och kan inte åberopas för att fastställa att en dömande sammansättning strider mot lagen, att en domstol har en olämplig sammansättning eller att en person som saknar befogenhet eller behörighet att döma ingår."

Ustawa z 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (lag om ändring av lagen om allmänna domstolars organisation, lagen om Högsta domstolen och vissa andra lagar av den 20 december 2019) (nedan kallad ändringslagen): artikel 1 (varigenom § 4 i ovannämnda lydelse tillades till artikel 55 u.s.p., artikel 8

I artikel 8 i ändringslagen, som det hänvisas till i den andra tolkningsfrågan, föreskrivs att "Artikel 55 § 4 i lagen som ändrats genom artikel 1 även är tillämplig på mål som inletts eller avslutats innan ändringslagen trädde i kraft".

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23 grudnia 2015 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (justitieministerns förordning av den 23 februari 2007 om de allmänna domstolarnas organisation (Dz. U, 2015, position 2316, nedan kallad 2015 års förordning): 43 § 1, 49 §, 52b §, 52c §

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (justitieministerns förordning av den 18 juni 2019 om de allmänna domstolarnas organisation (Dz. U, 2019, position 1141, nedan kallad 2019 års förordning): 2 § punkt 16, 61 § 3, 138 § 3

Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (arbetslagen av den 26 juni 1974) (konsoliderad version Dz.U. 2022, position 1510): artikel 167², artikel 167³

Dom från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 21 november 2019, III PK 162/18, resolution från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 5 december

2019, III UZP 10/19, beslut från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 28 februari 2020, III CSK 225/19, beslut från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 12 januari 2021, IV CSK 275/20, resolution från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 16 februari 2021, III CZP 9/20, beslut från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 2 juni 2021, V CSK 52/21, beslut från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 29 april 2022, III CZP 77/22, resolution från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 26 maj 2022, III CZP 86/22

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Den 27 april 2018 väckte S. S.A. i S. talan mot C. sp. z o.o. i W, med stöd av artikel 15.1 punkt 4 i ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (lag av den 16 april 1993 om otillbörlig konkurrens), om betalning av 4 572 648, 00 zł jämte lagstadgad ränta från och med de datum och med de belopp som anges i ansökan. Motparten yrkade att talan skulle ogillas.
- 2 Genom beslut av den 27 september 2018 förordnade ordföranden för Sąd Okręgowy w W XVI Wydział Gospodarczy (Regionala domstolen i W, 16:e avdelningen för handelsrättsliga mål, Polen) att målet skulle tilldelas slumpmässigt i systemet för slumpmässig tilldelning av mål (nedan kallat SLPS). Enligt rapporten från den slumpmässiga tilldelningen utsågs domare E.T. den 28 september 2018 slumpmässigt till referent i mål XVI GC 932/18.
- 3 Genom beslut av domare E.T. av den 30 januari 2019 fastställdes datumet för förhandlingen till den 11 mars 2019. E.T. utsågs till ordförande för den dömande sammansättningen. Genom beslut av den 7 februari 2019 ändrade domare E.T. datumet för förhandlingen som hade fastställts till den 11 mars 2019 till den 25 mars 2019. I beslutet angavs varken skälen till ändringen av datumet för prövning av målet eller ordföranden för den dömande sammansättningen.
- 4 Förhandlingen ägde rum den 25 mars 2019, med domare J.K. som ordförande. Handlingarna i mål XVI GC 932/18 som omfattade perioden mellan den 28 september 2018 (den dag då domaren E.T. slumpmässigt tilldelades målet i SLPS-systemet) och den 25 mars 2019 (dagen för den första förhandlingen som hölls av domare J. K.) innehöll inte några handlingar som låg till grund för utbytet av referenten. Efterföljande sammanträden som hade fastställts för förhandlingen, det vill säga till den 8 juli 2019 och den 2 september 2019, ägde rum vid domstolen i första instans, sammansatt av domare J.K. den 16 september 2019. Sąd Okręgowy w W (Regionala domstolen i W), vars dömande sammansättning utgjordes av ensamdomaren J.K., meddelade dom varigenom talan ogillades. Referenten i mål XVI GC 932/18 ändrades inte i SLPS-systemet.
- 5 Den 27 oktober 2019 överklagade klaganden förstainstansrättens dom i dess helhet. I sin svarsskrivelse av den 31 juli 2020 yrkade motparten att överklagandet skulle ogillas.

- 6 I samband med klagandens överklagande skickades handlingarna i mål XVI GC 932/18 till appellationsdomstolen och märktes med ärendenummer VII AGa 738/20. Den 11 maj 2021 beslutade Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) med stöd av 138 § 3 i 2019 års förordning att handlingarna i målet skulle återlämnas till Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W), så att följande handlingar kunde bifogas handlingarna i målet: 1) beslut från avdelningens ordförande eller vice ordförande, enligt vilket domare J.K. från och med den 25 mars 2019 utsågs att pröva målet i egenskap av referent i stället för referenten E.T. som hade tilldelats målet slumpmässigt och angivelse av den rättsliga grunden för att målet tilldelades domare J.K. samt de skäl som låg till grund för ändringen av domstolens sammansättning, 2) beslut från avdelningens ordförande eller vice ordförande, enligt vilket domare J.K., i egenskap av vikarie till följd av domare E.T.:s frånvaro, skulle vidta åtgärder vid förhandlingen den 25 mars 2019, med en förklaring om huruvida domare E.T.:s frånvaro berodde på ledighet (semesterledighet, ledighet på begäran) eller annan giltig frånvaro, 3) beslut från avdelningens ordförande eller vice ordförande om fastställande av vikarieplanen för den 25 mars 2019, och 4) domare J.K:s beslut av den 25 mars 2019 om att tilldela henne mål XVI GC 932/18.
- 7 Som svar på det beslut som Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) meddelade den 11 maj 2021 överlämnade ordföranden för Sąd Okręgowy w W XVI Wydział Gospodarczy (Regionala domstolen i W, 16:e avdelningen för handelsrättsliga mål, Polen), genom skrivelse av den 24 maj 2021, handlingarna i mål XVI GC 932/18 till ordföranden för Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W), till vilka hon bifogade följande handlingar: 1) en anteckning av den 19 maj 2021 från chefen för sekretariatet för den 16:e avdelningen för handelsrättsliga mål, enligt vilken domare J.K:s beslut av den 25 mars 2019 att ta över mål XVI GC 932/18 av misstag bifogades handlingarna i ett annat mål, 2) beslut av den 25 mars 2019 att mål XVI GC 932/18 skulle tas över av domare J.K. 3) beslut av den 25 mars 2019 om utnämning av en tjänstgörande domare (J.K.) för det sammanträde som hade fastställts till den 25 mars 2019 på grund av domaren E.T.:s giltiga frånvaro.
- 8 Genom beslut av den 16 juni 2021 återlämnades handlingarna i målet återigen till Sąd Okręgowy (Regionala domstolen) för verkställighet inom tre dagar av punkt 2 i beslutet av den 11 maj 2021 i syfte att klargöra om domare E.T:s frånvaro berodde på ledighet (semesterledighet, ledighet på begäran) eller en annan giltig frånvaro. Eftersom beslutet av den 16 juni 2021 inte verkställdes inom den föreskrivna fristen, underrättade Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W), genom beslut av den 29 juli 2021, Prokurator Generalny (Allmän åklagare) i Warszawa om att det ansågs vara nödvändigt att han deltog i målet. Genom skrivelse av den 5 augusti 2021 klargjorde ordföranden för Sąd Okręgowy w W XVI Wydział Gospodarczy (Regionala domstolen i W, 16:e avdelningen för handelsrättsliga mål) att domare E.T.:s frånvaro den 25 mars 2019 berodde på ledighet på begäran. Genom skrivelse av den 25 augusti 2021 intervenerade Prokurator Regionalny (Regional åklagare) i målet.

- 9 Förhandling vid domstolen i andra instans ägde rum den 20 september 2021. Ordföranden informerade parterna om det rättsliga problem som var kopplat till åsidosättandet av principen om att sammansättningen inte kan ändras vid domstolen i första instans.
- 10 För att fastställa skälen till att principen om att sammansättningen inte kan ändras hade åsidosatts i mål XVI GC 932/18 ålade Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W), genom beslut av den 28 september 2021, ordföranden för Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W) att inom två veckor lämna följande uppgifter: 1) antalet mål med avseende på vilka domare E.T. hade fastställt att sammanträde skulle hållas den 25 mars 2019, med angivande av deras ärendenummer, 2) uppgift om huruvida domaren J. K. var vikarie i samtliga mål för vilka sammanträde hade fastställts till den 25 mars 2019 3) angivande av ärendenummer till de andra mål för vilka sammanträde hade fastställts till den 25 mars 2019, vilka antingen har övertagits av domare J. K. enligt 2015 års förordning eller hade övertagits av honom på en annan rättslig grund, 4) uppgift om huruvida domaren E.T. under åren 2018 och 2019 hade varit ledig på begäran under de dagar då domaren skulle ha hållit sammanträden och, om så var fallet, ange kalenderdagarna för dessa sammanträden, med angivande av ärendenumren i de mål för vilka sammanträden hade fastställts under de olika dagarna, 5) om fråga 4 besvaras jakande ska det klargöras om domare J.K., under de dagar då domaren E.T. varit ledig på begäran och skulle ha hållit sammanträden, var vikarie vid förhandlingarna, 6) för det fall fråga 5 besvaras jakande ska det anges huruvida domare J.K. i egenskap av vikarie vid förhandlingen hade övertagit något av målen med stöd av 2015 års förordning, 7) antalet sammanträden som fastställts till de månader då domare E.T. var ledig på begäran, de dagar då sammanträden ägde rum, med uppgift om de datum till vilka sammanträdena hade fastställts i olika mål vid vilka domare E.T. var ledig på begäran. Ordföranden för Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W) lämnade inte några som helst uppgifter till Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W)
- 11 Genom skrivelse av den 18 oktober 2021 lämnade ordföranden för Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W) in en kopia av beslutet från Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) av den 28 september 2021, och begärde, att ordföranden för Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) skulle pröva huruvida skyldigheten att lämna ovannämnda uppgifter var korrekt.
- 12 Varken ordföranden för Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) eller dess vice ordförande informerade domstolen i andra instans om de administrativa tillsynsåtgärder som hade vidtagits till följd av ovannämnda skrivelse.
- 13 Genom skrivelse av den 1 december 2021 bad Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) ordföranden för Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W) att överväga att ompröva verkställigheten av beslutet av den 28 september 2021. Genom skrivelse av den 29 december 2021 meddelade ordföranden för Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W) att han till fullo vidhöll den ståndpunkt som hade uttryckts i skrivelsen till ordföranden för Sąd

Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) av den 18 oktober 2021, som delades av vice ordföranden för Sąd Apelacyjny w W i en skrivelse av den 27 oktober 2021.

- 14 Genom skrivelse av den 7 februari 2022 bad Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) vice ordföranden för Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) att överväga att vidta administrativa tillsynsåtgärder mot ordföranden för Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W) för att få denne att verkställa det beslut som Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) hade meddelat den 28 september 2021. I denna skrivelse angavs att det av en skrivelse från ordföranden för Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W) av den 29 december 2021 framgick att dennes vägran att verkställa beslutet av den 28 september 2021 hade fått stöd av vice ordföranden för Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) i skrivelse av den 27 oktober 2021. Sąd Apelacyjny w W bad att det aktuella beslutet skulle inges till den, eftersom **dess innehåll – enligt den dömande sammansättningen – avser inblandning i bevisupptagningen från det organ som utövar tillsyn över appellationsdomstolens administrativa verksamhet.** Det angavs dessutom att appellationsdomstolen övervägde att ställa en rättsfråga till Europeiska unionens domstol.
- 15 Genom skrivelse av den 24 februari 2022 anförde vice ordföranden för Sąd Apelacyjny (Appellationsdomstolen), som svar på skrivelsen av den 7 februari 2022, i den del som avsåg domstolens begäran om att utöva tillsyn över ordföranden för Sąd Okręgowy w W (Regional domstol i W) för att få denne att verkställa det beslut som Sąd Apelacyjny (Appellationsdomstolen) hade meddelat den 28 september 2021, att hon inte ansåg sig kunna intervensera i detta avseende, eftersom de uppgifter som anges i denna domstols beslut inte hade begärts inom ramen för en administrativ tillsyn, utan de hade begärts av domstolen. Vice ordföranden uttryckte även ståndpunkten att omfattningen av den **information** som hade begärts i beslutet av den 28 september 2021 **om andra domstolsförfaranden går utöver behörighetsförhållandet till det aktuella målet, men inkräktar på behörigheten för domstolens ordförande.** Vice ordföranden bifogade inte skrivelsen av den 27 oktober 2021.
- 16 Mot bakgrund av den ståndpunkt som intagits av vice ordföranden för Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W), som enligt appellationsdomstolen på ett rättsstridigt sätt har blandat sig in i bevisupptagningen vid den domstolen och i den administrativa tillsyn som utövas över referenten, fann appellationsdomstolen att en fortsatt skriftväxling med domstolsorganen endast skulle medföra en förlängning av förfarandet och inte bidra till verkställigheten av beslutet av den 28 september 2021.

Parternas huvudargument

- 17 Klaganden har vid den hänskjutande domstolen gjort gällande att förfarandet vid domstolen i första instans är ogiltigt enligt artikel 379.4 i civilprocesslagen, med motiveringen att den dömande sammansättningen i denna domstol strider mot rättsregler på grund av att principen att den dömande sammansättningen inte får ändras har åsidosatts genom att målet har prövats av domare J.K. i stället för referenten E.T. som slumpmässigt valdes ut i systemet. Motparten har anfört att artikel 379.4 i civilprocesslagen innehåller bestämmelser om domstolens sammansättning och inte om den dömande sammansättningen, vilket innebär att det saknas rättslig grund för slå fast att den dömande sammansättningen som har utformats i strid med artikel 47a u.s.p. och artikel 47b u.s.p. i sig påverkar förfarandets giltighet. Åklagaren förklarade emellertid att det saknades grund för domstolen i andra instans att fastställa att förfarandet var ogiltigt med stöd av artikel 379.4 i civilprocesslagen, med hänsyn till ordalydelsen i artikel 55 § 4 u.s.p. och, om den motsatta ståndpunkten godtogs, skulle detta leda till att domen i första instans skulle upphävas, en ny slumpmässig tilldelning, upprepade bevisupptagning som redan genomförts och till ett beslut som var identisk med domen av den 16 september 2019.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

Skälen till den första frågan

- 18 Det ankommer på de nationella domstolarna och på EU-domstolen att i enlighet med artikel 19 FEU, som ger uttryck för det värde som rättsstaten utgör enligt artikel 2 FEU, säkerställa att unionsrätten tillämpas fullt ut i samtliga medlemsstater och att säkerställa domstolsskyddet för enskildas rättigheter enligt unionsrätten.
- 19 Principen om ett effektivt domstolsskydd, som det hänvisas till i artikel 19.1 andra stycket FEU, utgör en allmän princip i unionsrätten. Denna princip följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner och den har kommit till uttryck i artiklarna 6 och 13 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950, och den har numera även stadfästs i artikel 47 i stadgan (EU-domstolens dom av den 19 september 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punkt 51, dom av den 16 februari 2017, Margarit Panicello, C-503/15, EU:C:2017:126, punkt 37, dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt [35]).
- 20 Varje medlemsstat ska enligt artikel 19.1 andra stycket FEU bland annat säkerställa att de instanser som i egenskap av ”domstol”, i den mening som avses i unionsrätten, hör till dess system med rättsmedel inom de områden som omfattas av unionsrätten, och som därmed i denna egenskap kan avgöra mål med tillämpning eller tolkning av unionsrätten, uppfyller kraven på ett effektivt domstolsskydd (EU-domstolens dom av den 18 maj 2021, Asociația ”Forumul

Judecătorilor din România” m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 och C-397/19, EU:C:2021:393, punkt 190, dom av den 20 april 2021, Republika, C-896/19, EU:C:2021:311, punkt [37]).

- 21 Kravet på oavhängiga domstolar – vilket är ouplösligt förbundet med rättskipningsuppdraget – är en del av kärninnehållet i rätten till ett effektivt domstolsskydd och i den grundläggande rätten till en rättvis rättegång, och denna är av vital betydelse för att garantera att samtliga de rättigheter som enskilda tillerkänns enligt unionsrätten skyddas och att medlemsstaternas gemensamma värden som anges i artikel 2 FEU, bland annat rättsstatsprincipen, upprätthålls (EU-domstolens dom av den 20 april 2021, Republika, C-896/19, EU:C:2021:311, punkt 51).
- 22 Medlemsstaterna ska i detta syfte, på grundval av denna bestämmelse och såsom föreskrivs i artikel 19.1 andra stycket FEU, fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd för enskilda rättssubjekt inom de områden som omfattas av unionsrätten (EU-domstolens dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 34).
- 23 De skyddsregler som erfordras enligt unionsrätten för oavhängighet och opartiskhet förutsätter att det finns regler, särskilt vad gäller den dömande instansens sammansättning, utnämningar, tjänsternas varaktighet och grunderna för medlemmarnas röstnedläggelse, jäv och återkallande av ledamöter, som utesluter allt rimligt tvivel som enskilda rättssubjekt skulle kunna hysa beträffande den dömande instansens pålitlighet i förhållande till yttre omständigheter och den dömande instansens neutralitet i förhållande till de intressen som konfronteras (EU-domstolens dom av den 20 april 2021, Republika, C-896/19, EU:C:2021:311, punkt 53).
- 24 Kravet på en oberoende ställning innehåller två aspekter. Den första aspekten, den yttre, förutsätter att organet fullgör sina uppgifter helt självständigt, utan att vara underställt någon annan och utan att ta emot order eller instruktioner från något håll (EU-domstolens dom av den 17 juli 2014, Torresi, C-58/13 och C-59/13, punkt 22, dom av den 6 oktober 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, punkt 19). Det är således skyddat mot yttre inblandning eller påtryckningar som kan äventyra dess ledamöters oberoende prövning av de tvister som det ska lösa (EU-domstolens dom av den 19 september 2006, Wilson, C-506/04, punkt 51, dom av den 9 oktober 2014, TDC, C-222/13, punkt 30, dom av den 6 oktober 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, punkt 19). Den andra aspekten är en inre aspekt som hänger samman med begreppet opartiskhet och innebär att organet ska hålla samma avstånd i förhållande till parterna i tvisten och till parternas respektive intressen med avseende på saken i tvisten. Denna aspekt förutsätter att kravet på objektivitet iakttas och att det inte finns något annat intresse i ärendets utgång än en strikt tillämpning av rättsreglerna (EU-domstolens dom av den 19 september 2006, Wilson, C-506/04, punkt 52, dom av den 9

oktober 2014, TDC, C-222/13, punkt 31, och dom av den 6 oktober 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, punkt 20).

- 25 Kravet på att en domstol ska vara inrättad enligt lag är kopplat till kravet på att domstolen ska vara oavhängig och opartisk, rättsväsendet ska nämligen vara reglerat av lagen och oberoende av den verkställande makten, och båda kraven är en del av rättsstatsprincipen och vittnar om det förtroende som domstolarna i ett demokratiskt samhälle ska inge allmänheten (Europadomstolens dom av den 12 mars 2019, A. mot Island, klagomål nr 26374/18, punkt 99).
- 26 Mot bakgrund av vad som anförts ovan uppstår det tvivel som uttrycks i den första frågan om huruvida en domstol i första instans kan anses vara en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag och som säkerställer ett effektivt domstolsskydd, då dess dömande sammansättning utgörs av en ensamdomare som tilldelats målet i uppenbar strid mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar?
- 27 Frågan gäller för det första om begreppet oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag även omfattar ”domstolens sammansättning” eller ”den dömande sammansättningen”, i den del fastställandet av denna sammansättning berörs.
- 28 Begreppet ”en domstols sammansättning” har inte definierats i lag, varken i nationell rätt eller i unionsrätten. I polsk rätt definieras begreppet domstolens sammansättning genom att antalet domare i dess dömande sammansättning anges. När det gäller förfarandet vid domstolen i första instans föreskrivs i bestämmelserna i princip att mål ska avgöras i en sammansättning av en domare (artikel 47 § 1 i civilprocesslagen). Undantag gäller för vissa kategorier av mål där målet ska avgöras i en sammansättning av en domare som ordförande och två lekmannadomare (artikel 47 § 2 i civilprocesslagen), eller så ges domstolens ordförande befogenhet att besluta att målet ska avgöras i en sammansättning av tre domare om han anser att det är tillrådligt på grund av att målet är komplicerat eller det saknas prejudikat (artikel 47 § 3 i civilprocesslagen).
- 29 För att en domstol som har inrättats enligt lag ska anses vara oavhängig och opartisk krävs att dess sammansättning består av domare som är behöriga att döma vid den berörda domstolen, i den berörda instansen och i det berörda målet. Varje domare i den dömande sammansättningen ska uppfylla de angivna egenskaperna.
- 30 I nationell rätt gäller principen om att den dömande sammansättningen inte kan ändras (artikel 47a § 1 u.s.p). Principen innebär att målen tilldelas domare och biträdande domare slumpmässigt, inom vissa kategorier av mål. Det rör sig om en princip av lagkaraktär, vars kärna består i att domstolens sammansättning är konstant (oföränderlig) från den tidpunkt då den dömande sammansättningen utses slumpmässigt under hela den period då målet prövas (artikel 323 i civilprocesslagen) (se resolutionerna från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 5 december 2019, III UZP 10/19, och av den 1 juli 2021, III CZP 36/20).

- 31 Slumpmässig tilldelning av mål till domare och biträdande domare i vissa kategorier av mål, sker genom ett IT-system för slumpmässig fördelning av mål och domstolssuppgifter, som styrs med hjälp av en slumpvalsgenerator (system för slumpmässig fördelning av mål) (43 § 1 i 2015 års förordning, [2] § punkt 16 i 2019 års förordning).
- 32 Undantag från principen om att den slumpmässigt utformade sammansättningen inte kan ändras är strikt definierade i konstitutionell lag (nämligen i artikel 47b i u.s.p., enligt vilken det endast är tillåtet att ändra en domstols sammansättning om det inte är möjligt att handlägga målet i dess nuvarande sammansättning eller om det föreligger ett bestående hinder för att pröva målet i dess aktuella sammansättning (49 § och 52c § i 2015 års förordning). Av Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) praxis följer att ett undantag från reglerna om utnämning av domare i ett mål inte innebär att domstolens sammansättning inte är förenlig med lagstiftningen (se resolution från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 16 februari 2021, III CZP 9/20).
- 33 Detta synsätt byggde på antagandet att domstolens sammansättning fastställs i lag, medan bestämmelserna i 2015 års förordning och 2019 års förordning endast avser det sätt på vilket den dömande sammansättningen ska fastställas genom att domarna utses genom ett IT-system för slumpmässig fördelning av mål och domstolssuppgifter. Varje domare i en berörd domstol är nämligen behörig att avgöra ett mål, oavsett på vilket sätt han eller hon har utsetts att pröva målet. Trots de brister som är kopplade till fastställandet av domstolens sammansättning är domstolen därför fortfarande en domstol som har inrättats enligt lag, eftersom domaren fortfarande är en domare, och domaren ingår i domstolens sammansättning. Tilldelningen av mål till domare som dömer i tvistemål enligt en förteckning i alfabetisk ordning över domare är endast av organisatorisk karaktär och ett åsidosättande av bestämmelser som endast är av organisatorisk och vägledande karaktär innebär inte att sammansättningen strider mot lagen (se resolution från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 16 februari 2021, III CZP 9/20).
- 34 Enligt appellationsdomstolen kan det antas att enbart ett åsidosättande (som skett tillfälligt, omedvetet, oavsiktligt eller av misstag) av bestämmelserna om hur den dömande sammansättningen ska utses slumpmässigt inte utgör en förutsättning för att denna domstols sammansättning ska anses strida mot rättsregler (artikel 379.4 i civilprocesslagen), varför en sålunda utformad domstol ska anses vara en domstol som har inrättats enligt lag (artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna). En annan situation uppstår när den dömande sammansättning i vilken den domare som har tilldelats målet ingår har utsetts i uppenbar (klar) strid mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar.
- 35 **De bestämmelser som styr domstolens sammansättning och fastställande av denna har som yttersta mål att säkerställa domarnas roll att säkerställa domstolarnas oavhängighet och på så sätt undvika att lagstiftande och**

verkställande myndigheter utövar inflytande över utnämningen av den konkreta domare som ska pröva målet och överenskommelser mellan domarna själva i den berörda domstolen om vem av dem som ska pröva ett konkret mål. Det står visserligen medlemsstaterna fritt att bestämma hur domstolens sammansättning ska utformas enligt nationella bestämmelser, men när sådana bestämmelser har antagits måste domstolens oavhängighet garanteras i tillräcklig utsträckning (se generaladvokaten Tanchevs förslag till avgörande av den 27 juni 2019 i de förenade målen C-585/18, C-624/18 och C-625/18, punkt 129). Enligt appellationsdomstolen omfattar dessa garantier inte bara den lagstiftande och den verkställande makten, utan även den dömande makten.

- 36 Enligt appellationsdomstolen är det inte rimligt att anta att en domstols oberoende (oavhängighet och opartiskhet) upprätthålls när domarna i en domstol, i syfte att värna sina egna intressen eller andras intressen genom att använda ett institut i nationell rätt i strid med dess syfte, själva utformar den dömande sammansättning som utsetts enligt lag genom att klart åsidosätta bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar.
- 37 Hörnstenen i rätten till en rättvis rättegång utgörs faktiskt av de garantier som fastställer tillgången till en domstol som har inrättats enligt lag och som rör utformningen av dess sammansättning, och dessa bör endast åsidosättas i undantagsfall, även med avseende på verksamhet som inte är behäftad med fel. Det kan därför antas att rätten till en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag även omfattar sammansättningen av domstolen som har utformats i enlighet med nationell lagstiftning på ett sådant sätt att dess oberoende och stabilitet säkerställs. **Detta villkor kan endast anses vara uppfyllt om en domare utses att ingå i den dömande sammansättningen (bestående av en person eller flera personer) i enlighet med nationella bestämmelser, medan en domare endast kan bytas ut inom de gränser som fastställs i dessa bestämmelser, trots att det härvid rör sig om konstitutionella bestämmelser och genomförandebestämmelser.**
- 38 Eftersom förfarandet för att utse en domare till en dömande sammansättning och för att byta en domare i denna sammansättning regleras av vissa nationella bestämmelser, **är iakttagandet av dessa bestämmelser av grundläggande betydelse för att avgöra huruvida en domstol, inbegripet den sammansättning som har utsetts, är en domstol som har inrättats enligt lag.** Även om alla domare i en viss domstol har relevanta befogenheter och har samma rätt att döma i målet, är den omständigheten att målet lämnas kvar hos den referent som ska döma i målet som har tilldelats målet slumpmässigt, enligt en fastställd uppdelning av verksamheten, genom ett IT-system som styrs med hjälp av en slumpvalsgenerator, den omständighet som är mest relevant och av betydelse som garanti för parterna. **Detta är särskilt viktigt med hänsyn till garantierna för domstolens oavhängighet, inklusive dess oberoende i förhållande till en administrativ faktor, såsom ordföranden eller vice ordförandena för en viss avdelning, och dess opartiskhet.** Om åsidosättandet

av de aktuella bestämmelserna är uppenbart, innebär det att dessa garantier minskar i avsevärd grad. Om ett mål prövas av en domare som har utsetts att pröva målet i uppenbar strid mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar har detta nämligen en inverkan på medborgarnas och allmänhetens förtroende för domstolen i dess egenskap av ett oavhängigt och opartiskt organ och på betydelsen som garanti för parterna.

- 39 Appellationsdomstolen fann att ändringen av sammansättningen av den domstol som dömer i första instans i mål XVI GC 932/18 – som bestod i att målet prövades av domare J.K. i stället för domare E.T. som hade tilldelats målet slumpmässigt i SLPS-systemet – ägde rum i uppenbar strid mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar, det vill säga artikel 47b § 1 u.s.p, i förening med 52c § punkt 4 i 2015 års förordning.
- 40 För det första innebär den ledighet som referenten tagit ut på begäran den dag som hade fastställts för sammanträdet varken att målet inte kan handläggas i dess nuvarande sammansättning eller att det föreligger ett bestående hinder för att pröva målet i dess aktuella sammansättning (artikel 47b § 1 u.s.p.). Den kan ligga till grund för vidtagande av en åtgärd av den dömande sammansättning som utsetts i enlighet med en vikarieplan eller en beredskapsplan, om detta är motiverat med hänsyn till förfarandets effektivitet och den dömande sammansättning som tilldelats målet inte kan avgöra målet (artikel 47b § 2 u.s.p.). Det har i praxis från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) slagits fast att planerad semesterledighet inte utgör någon grund för att avvika från principen att den dömande sammansättningen inte får ändras (resolution från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 16 februari 2021, III CZP 9/20), liksom en omplacering av en domare till en annan avdelning vid domstolen utan dennes samtycke till följd av en ändring av verksamhetsfördelningen (beslut från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 28 februari 2020, III CSK 225/19).
- 41 I mål XVI GC 932/18 var det inte omöjligt att handlägga målet i dess nuvarande sammansättning och det förelåg inte heller något bestående hinder för att pröva målet i dess aktuella sammansättning. Mål XVI GC 932/18 hade handlagts vid tre sammanträdesdatum som hade fastställts för prövning av målet. Även om det kan antas att den dömande sammansättning som hade utsetts i enlighet med vikarieplanen, i vilken domare J. K. ingick, hade grund att vidta åtgärder den 25 mars 2019, fanns det inget hinder för att påföljande sammanträden som hade fastställts för förhandlingen skulle hållas i den dömande sammansättning i vilken E.T. ingick, eftersom hans frånvaro berodde på en ledighet som hade tagits ut på begäran.
- 42 För det andra har domare J.K. enligt appellationsdomstolens uppfattning inte ingett någon skriftlig förklaring om att hon skulle överta mål XVI GC 932/18 för prövning i enlighet med 52c § punkt 4 i 2015 års förordning. Dessutom är inte de uppgifter som chefen för sekretariatet för Sąd Okręgowy w W XVI Wydział

Gospodarczy (Regionala domstolen i W, 16:e avdelningen för handelsrättsliga mål) lämnat i en anteckning av den 19 maj 2021, enligt vilken domare J.K:s beslut av den 25 mars 2019 att ta över mål XVI GC 932/18 av misstag bifogades handlingarna i ett annat mål, sanningsenliga.

- 43 För det tredje var bytet av referenten i mål XVI GC 932/18 ingen tillfällighet. Genom beslutet av den 7 februari 2019 ändrades datumet för förhandlingen som hade fastställts till den 11 mars 2019 till den 25 mars 2019. Vid tidpunkten för antagandet av detta beslut borde vikarieplanen redan ha upprättats i enlighet med bestämmelserna (senast den 31 januari 2019). Det finns inga bevis för att denna plan upprättades efter antagandet av beslutet om ändring av datumen för förhandlingarna i mål XVI GC 932/18. Vid tidpunkten för antagandet av beslutet av den 7 februari 2019 hade domaren E.T., i egenskap av vice ordförande för 16:e avdelningen för handelsrättsliga mål, med andra ord kännedom om att domare J.K. skulle vikariera i enlighet med vikarieplanen av den 25 mars 2019. Datumet för förhandling i mål XVI GC 932/18 fastställdes därför också i samband med att det datum för förhandling som redan hade fastställts återkallades, utan att skälen för återkallelsen angavs (parterna begärde inte att datumet för förhandlingen skulle ändras) och utan att den referent som skulle ingå i den dömande sammansättningen av den 25 mars 2019 angavs.
- 44 För det fjärde skedde bytet av referenten i mål XVI GC 932/18 medvetet. Syftet med att domaren E.T. fastställde datumet för förhandlingen till den 25 mars 2019, det vill säga den dag då domare J.K. vikarierade och E.T. tog ut ledighet på begäran, var att ge sken av att villkoren i artikel 47b § 1 u.s.p. var uppfyllda. Till följd härav handlade domare J.K., i egenskap av vikarie, samtliga mål för vilka datumet för sammanträde hade fastställts till den 25 mars 2019. I ett sådant fall bör vikarien genom IT-systemet tilldelas ett mål mindre i samma kategori. Enligt 2015 års förordning ska ordföranden för en avdelning emellertid förordna om att ytterligare ett mål av samma kategori ska fördelas genom IT-systemet om målet har avgjorts av vikarien. Sådana situationer har inte uppstått i mål XVI GC 932/18. Av SLPS-systemet framgår att referenten inte har bytts ut i systemet. Fram till det att domstolen i första instans meddelade sin dom var domare E.T. referent i mål XVI GC 932/18 i SLPS-systemet.
- 45 För det femte hade bytet av referent i mål XVI GC 932/18 ett särskilt syfte. För rättsväsendet är ett sådant agerande uppenbart. Under sådana omständigheter som de som beskrivits ovan, minskade antalet mål som skulle avgöras av domare E.T. till följd av att domare J.K. tog över de mål för vilka datumet för handläggning hade fastställts till den 25 mars 2019 (inklusive mål XVI GC 932/18), eftersom en anställd kan ta ut fyra dagars ledighet på begäran under ett kalenderår. Eftersom en domare vid den regionala domstolen under en sammanträdesdag prövar mellan 5 och 8 mål, kunde antalet mål som domaren E.T skulle avgöra även minskas med upp till 20–36.
- 46 För det sjätte är det utifrån de faktiska omständigheterna i målet inte möjligt att fastställa de kriterier på grundval av vilka domare E.T. valde ut mål XVI GC

932/18 som det mål för vilket datumet för sammanträde fastställdes till den 25 mars 2019 i syfte att det skulle övertas av domare J.K.

- 47 Appellationsdomstolen uppmärksammar här **faran med att godta ett sådant beteende. Teoretiskt sett kan det inte uteslutas att domarna i ett mål av stort allmänintresse kommer att komma överens sinsemellan om att ett mål som ska avgöras av en av domarna ska tas över av en annan domare, med motiveringen att datumet för handläggning av målet kommer att fastställas till en dag då en annan domares tjänstgör, och att den senare tar över målet för handläggning på grund av att den referent som utsetts för att handlägga målet i IT-systemet för slumpmässig fördelning av mål och domstolsuppgifter, som styrs med hjälp av en slumpvalsgenerator, har tagit ledigt på begäran den dagen.**
- 48 För det sjunde har appellationsdomstolen uppmärksammat förvaltningsmyndigheternas ovanliga agerande med avseende på de processrättsliga åtgärder som vidtagits i tvistemål av en referent för att fastställa skälen till ändringen av den dömande sammansättningen i mål XVI GC 932/18, såsom följande: 1) ordföranden för Sąd Okręgowy w W XVI Wydział Gospodarczy (Regionala domstolen i W, 16:e avdelningen för handelsrättsliga mål) har översänt avgöranden från Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) för att ordföranden för Sąd Apelacyjny (Appellationsdomstolen) skulle bli förtrogen med dessa, 2) vice ordföranden för Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) fick kännedom om innehållet i beslutet av den 11 maj 2021 på ett sätt som inte föreskrivs i lag, 3) ordföranden för Sąd Okręgowy w W XVI Wydział Gospodarczy (Regionala domstolen i W, 16:e avdelningen för handelsrättsliga mål) gav inte någon förklaring till domare E.T.:s ogiltiga frånvaro och dessa åtgärder vidtogs först efter det att åklagaren hade informerats av Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) 4) underlåtenhet att verkställa beslutet från Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) av den 28 september 2021, 5) inblandning av vice ordföranden för Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) i samband med bevisupptagningen genom att bedömningen inom ramen för den administrativa tillsynen gjordes att beslutet från Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) av den 28 september 2022 faller utanför den dömande domstolens behörighet, vilket låg till grund för vice ordförandens för Sąd Okręgowy (Regional domstol) vägran att verkställa detta beslut, 6) tillkännagivandet att vice ordföranden Sąd Apelacyjny w W (Appellationsdomstolen i W) skulle ingripa i den administrativa översynen för att kontrollera lagenligheten av tilldelningen av målet till domare J. K. först efter det att appellationsdomstolen hade informerats om sin avsikt att ställa en rättsfråga till Europeiska unionens domstol.

Skälen till den andra frågan

- 49 För det fall att den första frågan besvaras jakande, blir svaret på den andra frågan aktuell.

- 50 En grundförutsättning för att kravet på effektivt domstolsskydd enligt artikel 19.1 andra stycket FEU ska kunna säkerställas av domstolen i andra instans är att dess oavhängighet upprätthålls, såsom detta bekräftas i artikel 47 andra stycket i stadgan om de grundläggande rättigheterna, där tillgången till en ”oavhängig” domstol anges som ett av de krav som hänför sig till den grundläggande rätten till ett effektivt rättsmedel (EU-domstolens dom av den 18 maj 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 och C-397/19, EU:C:2021:393, punkt 194).
- 51 Medlemsstaterna har befogenhet att organisera domstolsväsendet i respektive land. De är därvid emellertid skyldiga att iaktta de skyldigheter som åligger dem enligt unionsrätten. Detta kan bland annat gälla nationella bestämmelser om domstolsprövning av den dömande sammansättningen (se EU-domstolens dom av den 20 april 2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, punkt 48).
- 52 Det har i praxis från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) slagits fast att utformningen av en dömande sammansättning i strid med bestämmelserna om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar kan utgöra grund för tillämpningen av de påföljder som föreskrivs i artikel 379.4 i civilprocesslagen (se resolution från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 5 december 2019, III UZP 10/19: resolution från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 16 februari 2021, III CZP 9/20). Denna påföljd faller inom ramen för den rättsliga prövningen av domstolen i andra instans och är den enda lämpliga åtgärden för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd.
- 53 Om domstolen i andra instans ogiltigförklarar förfarandet i första instans får detta till följd att den överklagade domen upphävs, att den del av förfarandet som ogiltigförklarats upphävs, och att de processrättsliga åtgärder som vidtagits vid den domstolen ogiltigförklaras och, i motsats till åklagarens uppfattning, att målet prövas av domaren E.T., i egenskap av referent som utsetts att ingå i den dömande sammansättningen i SLPS-systemet.
- 54 Efter det att ändringslagen trädde i kraft den 14 februari 2020 antog Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) den 16 februari 2021 resolution III CZP 9/20, enligt vilken ett åsidosättande av principen om att den domstol som utsetts att pröva överklagandet inte kan ändras som består i att en vikarie till domaren som inte är referent har utsetts utan grund, kan medföra att den dömande sammansättningen strider mot rättsregler (artikel 379.4 i civilprocesslagen). Av motiveringen till resolutionen framgår att Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) dömde i målet på grundval av rättsläget före ikraftträdandet av artikel 55 § 4 u.s.p., och uppenbarligen underlät att beakta innehållet i artikel 8 i ändringslagen.
- 55 Sąd apelacyjny (Appellationsdomstolen) har förklarat att det enligt gällande rätt är omöjligt att säkerställa ett effektivt domstolsskydd för parterna när en dömande sammansättning har utformats i strid med bestämmelserna om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar, i enlighet med

artikel 379.4 i civilprocesslagen med hänsyn till innehållet i artikel 55 § 4 u.s.p., i förening med artikel 8 i ändringslagen.

- 56 Sammanfattningsvis kan det konstateras att Sąd apelacyjny (Appellationsdomstolen) har berövats möjligheten att tillämpa den effektiva rättsliga påföljd som föreskrivs i artikel 379.4 i civilprocesslagen, genom att det har konstaterats att den dömande sammansättningen uppenbarligen har utformats på ett sätt som strider mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar.
- 57 Mot bakgrund av ovanstående anser den hänskjutande domstolen att det är lämpligt att hänskjuta de ovan angivna rättsfrågorna till Europeiska unionens domstol. Den hänskjutande domstolen har föreslagit att tolkningsfrågorna ska besvaras på följande sätt:
- 1) Artiklarna 2, 6.1, 6.3 och 19.1 andra stycket fördraget om Europeiska unionen, i förening med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska tolkas så, att en domstol i första instans i en medlemsstat i Europeiska unionen inte kan anses vara en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag och som säkerställer ett effektivt domstolsskydd, då dess dömande sammansättning utgörs av en ensamdomare som tilldelats målet i uppenbar strid mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar.
 - 2) Artiklarna 2, 6.1, 6.3 [och] 19.1 andra stycket fördraget om Europeiska unionen, i förening med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska tolkas så, att de utgör hinder för en tillämpning av en sådan bestämmelse i nationell rätt som artikel 55 § 4 andra meningen i ustawa z 27 lipca 2001 – Prawo o ustroju sądów powszechnych (lag om allmänna domstolar av den 27 juli 2001) [utelämnas], i förening med artikel 8 i ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (lag om ändring av lagen om allmänna domstolars organisation, lagen om Högsta domstolen och vissa andra lagar) av den 20 december 2019 [utelämnas], i den mån de förbjuder domstolen i andra instans att, i enlighet med artikel 379.4 i ustawa z 17 listopada 1964 - Kodeks postępowania cywilnego (civilprocesslagen av den 17 november 1964) [utelämnas] ogiltigförklara ett förfarande vid en nationell domstol i första instans i ett mål som anhängiggjorts vid denna domstol på grund av att den dömande sammansättningen i denna domstol strider mot lagen, att domstolen har en olämplig sammansättning eller att en person som saknar befogenhet eller behörighet att döma ingår, som en rättslig sanktion som säkerställer ett effektivt domstolsskydd när en domare tilldelats målet i uppenbar strid mot bestämmelserna i nationell rätt om att fördela mål och om att utse och ändra dömande sammansättningar.